

Aan de Minister van Justitie en Veiligheid

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Straf-en Sanctierecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Nota van wijziging wetsvoorstel versterking strafrechtelijk
aankpak ondermijnende criminaliteit II

Datum

4 september 2025

Onze referentie

6733290

Bijlage(n)

1

Bijlage(n)

1. Concept nota van wijziging bij het wetsvoorstel Ondermijning II, dat binnenkort wordt behandeld in de Tweede Kamer.

1. Aanleiding

De maatregel kostenverhaal - waarbij kosten voor de vernietiging van schadelijke stoffen worden verhaald op de veroordeelde - kan worden opgelegd in gevallen van veroordeling voor bepaalde feiten die strafbaar zijn gesteld in de Opiumwet (Ow), de Wet wapens en munitie (WWM) en de Wet op de economische delicten (WED). Op dit moment kan nog geen conservatoir beslag worden gelegd tot bewaring van het recht van verhaal voor een op te leggen maatregel kostenverhaal. Voorgesteld wordt dit wel mogelijk te maken. Hiertoe dient bijgevoegde nota van wijziging bij het wetsvoorstel versterking strafrechtelijke aankpak ondermijnende criminaliteit II (36463), waarvan de mondelinge behandeling in de Tweede Kamer is gepland op 24 september a.s. Het dossier voor de mondelinge behandeling van dit wetsvoorstel wordt separaat aan u voorgelegd.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met de indiening van bijgevoegde nota van wijziging bij het wetsvoorstel versterking strafrechtelijke aankpak ondermijnende criminaliteit II.

3. Kernpunten

De maatregel kostenverhaal is met de eerdere wet versterking strafrechtelijke aankpak ondermijnende criminaliteit (I) toegevoegd aan de Ow, de WWM en de WED. Daarbij is niet voorzien in de mogelijkheid van conservatoir beslag. Het Openbaar Ministerie heeft inmiddels aangegeven dat dit wel wenselijk is. Als conservatoir beslag mogelijk is, zal de kans dat de kosten daadwerkelijk kunnen worden verhaald op de veroordeelde groter worden.

Het wetsvoorstel versterking strafrechtelijke aankpak ondermijnende criminaliteit II wordt binnenkort (24/09) mondeling behandeld in de Tweede Kamer. Door middel van bijgevoegde nota van wijziging wordt aan dat wetsvoorstel een aanpassing van de Ow, de WWM en de WED toegevoegd waardoor conservatoir beslag kan worden gelegd tot bewaring van het recht van verhaal voor een op te leggen maatregel kostenverhaal.

4. Toelichting

Sinds 1 juli 2022 kan de maatregel kostenverhaal worden opgelegd in gevallen van veroordeling voor bepaalde feiten die strafbaar zijn gesteld in de Ow, WWM en de WED. Hierdoor kunnen de kosten die worden gemaakt voor de vernietiging van schadelijke stoffen worden verhaald op de veroordeelde. Het gaat bijvoorbeeld om de kosten voor het opruimen van illegaal vuurwerk, drugsafval of illegale gewasbestrijdingsmiddelen. Anders dan bij de geldboete, ontnemingsmaatregel en schadevergoedingsmaatregel kan op dit moment geen conservatoir beslag worden gelegd tot bewaring van het recht van verhaal voor een op te leggen maatregel kostenverhaal.

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Straf- en Sanctierecht

Datum

4 september 2025

Onze referentie

6733290

Inmiddels is in de praktijk met de maatregel kostenverhaal enige ervaring opgedaan. Daarbij is gebleken dat de tenuitvoerlegging van deze maatregel lastig kan zijn als de veroordeelde niet aan zijn betalingsplicht voldoet. In een recent geval waarin een veroordeelde niet betaalde, heeft het Openbaar Ministerie via de civiele rechter beslag weten te leggen op zijn woning. In de berichtgeving hierover in de media werd aangegeven dat het een omissie in de wetgeving is dat geen conservatoir beslag kon worden gelegd in deze situatie.¹ Het Openbaar Ministerie heeft ook aan het departement de wens overgebracht dat conservatoir beslag tot bewaring van het recht van verhaal voor een op te leggen maatregel kostenverhaal mogelijk wordt gemaakt. Als conservatoir beslag kan worden gelegd, kan vermogen van de verdachte worden veiliggesteld voordat de maatregel is opgelegd. Hiervoor kan worden voorkomen dat een maatregel kostenverhaal wordt opgelegd terwijl daarna blijkt dat het bedrag niet (meer) kan worden geïnd.

Aangezien de maatregel kostenverhaal is geregeld in drie bijzondere wetten – de Ow, de WWM en de WED – vergt het mogelijk maken van conservatoir beslag een aanpassing van deze wetten. Door middel van bijgevoegde nota van wijziging worden de nodige aanpassingen aan het wetsvoorstel versterking strafrechtelijke aanpak ondermijnende criminaliteit toegevoegd. Dit wetsvoorstel zal naar verwachting na het zomerreces door de Tweede Kamer worden behandeld.

Verder wordt de gelegenheid te baat genomen om enkele onvolkomenheden in de Opiumwet te verhelpen. Op 1 juli van dit jaar is de strafbaarstelling van nieuwe psychoactieve stoffen (NPS) in werking getreden (ook wel designerdrugs genoemd). Daarbij worden bepaalde stofgroepen onder de Opiumwet gebracht, die dan worden geplaatst op een nieuwe Lijst IA (in aanvulling op Lijst I voor harddrugs en Lijst II voor softdrugs). De voorgestelde aanpassingen betreffen:

- De ontzetting uit bepaalde rechten ook na veroordeling voor een delict met een NPS van een verboden stofgroep op Lijst IA;
- De bevoegdheid van de burgemeester tot sluiting van een drugspand bij voorbereidingshandelingen met NPS;
- Uitbreiding van Lijst IA met alle mogelijke varianten van fentanylverbindingen.

4.1. Politieke context

Vooralsnog zijn er door de Tweede Kamer en de Eerste Kamer geen vragen over dit onderwerp gesteld. De verwachting is dat dit voorstel positief wordt ontvangen omdat het de effectiviteit van de maatregel kostenverhaal kan vergroten.

¹ [Drugscrimineel Rijsenhout levert huis in om opruimen lab te betalen](#)

4.2. Financiële overwegingen

De wijziging brengt geen noemenswaardige uitvoeringskosten met zich mee. Het betreft de wettelijke vastlegging van reeds bestaande werkwijze in te praktijk. De incidentele kosten die komen kijken bij het wijzigen van systemen zijn gering en worden opgevangen binnen de begroting van het Openbaar Ministerie.

4.3. Krachtenveld

Het Openbaar Ministerie heeft aangedrongen op de voorgestelde wetswijziging. Deze nota van wijziging zal bij het Openbaar Ministerie dus steun vinden.

4.4. Communicatie

Met directie Communicatie wordt overlegd over eventuele publiciteit rond de nota van wijziging. Dit is mede afhankelijk van de planning van de behandeling van het wetsvoorstel ondermijnende criminaliteit II.

4.5. Afstemming

De nota van wijziging is afgestemd met VWS en met het OM/PaG (akkoord).

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Straf-en Sanctierecht

Datum

4 september 2025

Onze referentie

6733290